SVOBODA — СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCVI. No. 171. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 9, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 9-го ВЕРЕСНЯ 1989 Ч. 171. РІК XCVI

Відбулися збори Конференції академічних товариств

Кергонксон, Н.Й. (Р.Б.). — Тут в суботу, 26-го серпня ц.р. в церковній залі в пополудневих годинах відбулися Річні збори Конференції Центральних Українських Академічних Професійних Товариств з участю представників товариств-членів: Українського Лікарського Товариства Північної Америки, Українських Інженерів Америки, Українських Правників і Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів.

Зборами проводив голова д-р Осип Мороз, а секретарював д-р Роман Барановський. Після прочитання протоколу з попередніх зборів, звітували голова конференції і присутні представники про стан їхніх товариств.

Управа конференції відбула сходини у звітному часі: 23-го липня, 15-го жовтня 1988 року і 8-го квітня 1989 року, на яких розглянено ряд актуальних справ.

На зборах конференції багато уваги присвячено майбутньому Конференції і накреслено основні питання громадськости. У висліді дискусії прийнято резолюції: нав'язуючи до заклику конференції в пресі 1975 року у справі об'єднання всіх політичних сил на базі Державного Центру УНР, конференція вітає прояви національно-політичного відродження в Україні і закликає всі громадські організації включитися активно в акцію допомоги Україні у боротьбі за людські і національні права;

* Конференція радіє, що на X Сесії УНРади дійшло до об'єднання політичних сил на базі Державного Центру УНР і закликає ті організації, які ще не включилися, щоб в цей важливий час дійшло до повної консолідації, як це було у 1948 році;
* Конференція стверджує брак централізації українських професіоналістів і комерсантів в ЗСА, у противенстві до Канади, де ця справа наладнана;
* Конференція привітала Президента УНР в екзилі Миколу Лівицького з перевибором і висловила турботу з приводу його занедужання.

Провід Конференції перебрала, згідно із статутом, Українська Американська Асоціяція Університетських Професорів, головою якої під цю пору є проф. д-р Михайло Пап з Клівленду, Огайо.

Вийшов новий підручник для бандуристів

Енглвуд, Кольо. — Канадський Інститут Українських Студій повідомляє про видання книги „ A Kobzar Handbook" (Кобзарський підручник) Зіновія Штокалка.

Це — переклад англійською мовою капітального твору, в якому автор представляє усі можливі аспекти бандури. Книга складається з двох частин: у теоретичній автор розглядає історію інструменту, його будову, строї та способи гри; у практичній частині автор пропонує дуже багато вправ на обидві руки по цілому діяпазоні інструменту і збагачує ці вправи дуже цікавим, нераз маловідомим, репертуарним матеріялом.

З.Штокалко (1920-1968) був лікарем за фахом, займався літературою, але найбільші осяги здобув як віртуоз-бандурист, що дуже цікаво й наскрізь оригінально виконував думи.

Переклад з примітками виготовив Андрій Горняткевич, доцент слов'янських мов Альбертського університету, також бандурист і колишній учень автора.

Для зручности в користуванні книга оправлена в спіралю. Вона має 376 сторінок і її можна набути за 24.95 дол. в Ukrainian Academic Press 6931 South Yosemite St., Englewood, Colo. 80112.

Письменники і мистці України домагаються побудови музею

Проєкт хати-скарбниці колекції І. Гончара.

Київ. — Газета „Літературна Україна" ч. 34 з 24-го серпня ц.р. опублікувала лист видатних письменників, професорів та заслужених діячів мистецтва, у якому вони викривають дії київського міського виконавчого комітету, котрий чинить всіляки перешкоди з метою унеможливити побудову приміщення для унікальних скарбів народного мистецтва, зібраних відомим українським скульптором, живописцем, графіком дослідником і популяризатором народного мистецтва та невтомним збирачем народних скарбів, Іваном Макаровичем Гончарем. Всі ці скарби він зберігає у своєму помешканні, а любов до української культури багато років була перешкодою для офіційного визнання мистця і його творів. Останнім часом дещо змінилося і твори його були показані на виставці. А що зібрана ним унікальна колекція не може бути показана широкому колу глядачів, то І. Гончар звернувся до Українського фонду культури з проханням допомогти здобути приміщення для виставкової залі. Український Фонд Культури минулого року закликав громадян зібрати фонди на цю благородну справу і люди активно відгукнулися на той заклик. Уже зібрано понад 93,000 карбованців і архітектор Яків Ковбаса виконав проєкт будинку для розміщення цього унікального історично-етнографічного музею. Однак київський міськвиконком понад рік зволікає з уділенням площі для спорудження хати-музею.

„Копії листів, звернень, клопотань, — пишуть автори листа, — уже склали таки досить пухкеньку папку, а справа ніяк не зрушить з мертвої точки". Таким чином ніхто не знає, коли відвідувачі зможуть оглянути старовинні слов'янські ікони, ужиткові речі, глиняний посуд, писанки, книги, вишивки, які є надбанням не одного покоління."

Лист підписали письменники Борис Олійник, Микола Вінграновський, Іван Дзюба, артист і керівник хору ім. Верьовки Анатолій Авдієвський, художники Василь Забашта, Володимир Прядка і Михайло Романищин — директор Музею українського образотворчого мистецтва, Михайло Сікорський — директор Переяслав-Хмельницького історико-культурного заповідника, голова правління Українського Товариства Охорони Пам'яток Історії та Культури, директор Інституту археології АН УССР Петро Толочко.

АЗЕРБАЙДЖАНЦІ ВИМАГАЮТЬ ПРИЇЗДУ М. ҐОРБАЧОВА

Москва. — У четвер, 7-го вересня, лідери страйку, який охопив Баку, повідомили, що післали у Москву телеграму з вимогою, щоб в Азербайджан приїхав для переговорів з ними Міхаіл Горбачов або якийсь інший член високого совєтського керівництва. Представник азербайджанського Народного фронту Ехтібар Мамедов повідомив телефонічно, що страйк, який почався п'ять днів тому, триває, паралізувавши залізниці, фабрики і частину оборонних підприємств.

Народний фронт додав приїзд М. Ґорбачова або іншого високого московського начальника до переліку своїх початкових вимог: провести в республіці нові вибори на з'їзд народних депутатів, усунути місцевих керівників і знову передати Нагірно-Карабахську автономну область Азербайджанській ССР. „Народ чекає відповіді", — сказав Мамедов, додавши, що якщо Москва не пришле в Азербайджан свого представника, „ми їх примусимо". Він підкреслив, що покищо Москва не дала відповіді на вимогу азербайджанських активістів.

Центральна преса обходить мовчанкою заворушення в Азербайджані. Рідкісним винятком є стаття, надрукована в „Комсомольской Правде", в якій повідомляється, що частина Азербайджану паралізована страйком, а в Баку не працює більшість великих підприємств. Втрати лише за перший день страйку становлять 8 мільйонів карбованців.

Представник міністерства закордонних справ ССР Вадім Перфільєв підтвердив повідомлення „Комсомольской Правди", але зауважив, що нафтові промисли Каспію продовжують працювати нормально.

Газета розповіла також про масовий мітинг, що відбувся в Баку в середу увечорі. Мамедов сказав кореспондентові пресового агентства Ассошіейтед Пресс телефоном, що в мітингу взяли участь „сотні тисяч людей".

Відбувся з'їзд колишніх вояків УПА

Рочестер, Н.Й. (М.В.). — Тут під час довгого кінця тижня з нагоди свята Дня Праці, 2-го та 3-го вересня ц.р., відбувся XV Загальний з'їзд Об'єднання Колишніх Вояків УПА ЗСА і Канади.

Під час з'їзду, крім ділових нарад, відбулися дві доповіді для учасників з'їзду та громадянства: перша доповідь — ред. Євгена Штендери на тему видавничих справ „Літопису УПА", який досягнув уже 17-го тому; друга — генерального секретаря Миколи Лебедя про „Найновіші події в Україні.

Присутніх колишніх вояків було 62, в тому представники Товариства Вояків УПА ім. ген.хор. Романа Шухевича-Т.Чупринки в ЗСА та Товариства Колишніх Вояків УПА Канади, та 45 гостей.

Ділову президію очолив д-р Модест Ріпецький, а майстром церемоній під час вечері і доповідей був проф. Петро Потічний.

В неділю, 3-го вересня після Богослужень в українській католицькій церкві св. Йосафата та українській автокефальній православній церкві св. Покрови відправились Панахиди за поляглих воїнів УПА.

Нову Управу очолив Микола Чуйко.

Т. МАЗОВЄЦЬКИЙ ПОКЛИКАВ ДЕВ'ЯТЬ ЧЛЕНІВ „СОЛІДАРНОСТИ"

Варшава. — Новий польський прем'єр Тадеуш Мазовецький представив листу 22 членів уряду, при чому представники „Солідарности" отримали дев'ять місць, а комуністичної партії лише чотири.

Якщо польський парлямент затвердить цю листу у вівторок, 12-го вересня ц.р., тоді це буде перший польський уряд від 1940 року, в якому комуністична партія не буде мати переваги.

Т. Мазовецький, сам член „Солідарности", представив свою пропозицію речникові сойму у п'ятницю, 8-го вересня. Хоча листа членів уряду не була ще офіційно проголошена, „Солідарність" та інші, що стоять близько нового прем'єр-міністра, кажуть, що комуністи дістануть важливі пости в уряді, тобто міністерства оборони, внутрішніх справ, як також транспорту і закордонної торгівлі. „Солідарність" має запевнені всі пости в економічній ділянці, включно із постом міністра фінансів, яким має бути 42-річний Лєшек Бальцерович, знавець економії з університету у Варшаві. Міністерство праці іде в руки відомого активіста „Солідарности" Яцека Куроня, а міністерство промисловости дістане Тадеуш Сирийчик, спеціяліст від компюторів і провідник малої, але дуже агресивної організації приватних підприємців в Кракові.

Т. Мазовецький відкинув домагання, щоб дати пост міністра закордонних справ в руки члена „Солідарности", а покликав на це місце незалежного професора міжнародного права університету в Познані, а рівночасно відомого діяча католицької церкви Криштофа Скубішевського, який є симпатиком „Солідарности".

Міністерство внутрішніх справ, яке відповідає за поліцію і внутрішню безпеку, залишиться в руках генерала Чеслава Кіщака, якому не вдалося минулого місяця створити уряд через опозицію „Солідарности". Кіщак був одним із тих, що здусили рух „Солідарности" в 1981 році.

Хоча уряд має 22-членів, лише 17 з них дістає пости міністрів.

ЗСА ЗЛІКВІДУВАЛИ АМБАСАДУ В БЕЙРУТІ

Вашінгтон. — Побоюючись здійснення погроз командуючого армією ливанських християн генерала Майкла Ауна про те, що візьме американських закладників і почне вирішувати проблеми Ливану „християнським тероризмом", ЗСА у середу, 6-го вересня ц.р. відкликали свого амбасадора та 30 членів персоналу з Бейруту. Це вперше від вибуху громадянської війни в Ливані 1975 року там не буде американської дипломатичної присутности. Цей крок врадує Сирію та Іран, які від років стараються домінувати в Ливані.

Речниця Державного департаменту Маргарет Татвайлер заявила, що Уряд президента Джорджа Буша причину свого потягнення приписує тільки ген. М. Аунові та тим його послідовникам, що день перед евакуацією амбасади влаштували її облогу, прирікаючи не відходити поки не доб'ються більшого зацікавлення та конкретної дії зі сторони ЗСА у розв'язанні ливанської кризи. В той самий час арабські та ливанські дипломати у Вашінгтоні слушно зауважили, що проіранські мусулмани роками старалися позбутися американців з Бейруту, вдаючись навіть до таких засобів, як бомбардування американської амбасади та головної квартири амеиранської піхоти, але вкінці успіху добилися своїми вчинками прозхідні ливанські християни. Не зважаючи на те, що М. Татвайлер підкреслила кількакратно, що це тільки тимчасове потягнення, то інші урядові чинники голосно сумнівалися в тому, чи зможуть американські дипломати скоро повернутися до Ливану.

Члени американського Уряду заявили, що ЗСА дипломатичними шляхами повідомили Сирію та її союзників у Ливані, щоби евакуацію американських дипломатів з Бейруту не інтерпретували як залишення американцями на призволяще ливанських християн і не пробували використати теперішню ситуацію на вирішення майбутньої долі Ливану.

НА СОЮЗІВЦІ ВІДБУЛИСЬ КРАЙОВІ ТЕНІСОВІ І ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

Союзівка. — Вперше в 34-річній історії тенісових змагань на Союзівці за чемпіонати Української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК), чаші УНСоюзу і св.п. інж. Богдана Рака в групі чоловіків помандрували до далекої Каліфорнії.

Роман Сидорак (Союзівка), 18-літній студент першого року Стенфордського університету з Лос Анджелесу, здобув вперше примат в групі чоловіків, перемагаючи у фіналі свого ровесника Данилка Матківського („Ч.Січ") вислідом 3-6, 6-3, 6-2. У дорозі до фіналів Роман не програв ані одного сета, елімінуючи у чвертьфіналі Юрія Мелеха (Союзівка), який переміг Евгена Олинця, а у півфіналі Дениса Чорнія (КЛК). Д. Матківський переміг у чвертьфіналі Дона Копача (Український Тенісовий Клюб, Чикаґо), а у півфіналі Марка Оришкевича (УТК, Чикаґо) теж не програючи сета.

У цій групі цього року бракувало минулорічного і трикратного чемпіона Еріка Матківського („Ч.Січ"), минулорічного фіналіста Юрія Ґлови (ТУК) — контузії рамен — і Григорія Руседського, 15-літнього юнака з Монтреалю, який змагався в групі юнаків у відкритих чемпіонатах ЗСА в Ню Йорку.

У групі жінок свій довголітній примат затримала Роксоляна Матківська („Ч. Січ"), яка у фіналі перемогла свою кузенку і кількакратну чемпіонку Зеню Матківську („Ч. Січ"), вислідом 7-5, 6-1. Зеня, яка минулого року здобула золоту медалю на Українській Вільній Олімпіяді у Філядельфії, пробує „кам-бек" після деякої перерви, зумовленої працею. У півфіналі вона перемогла Маріянку Гаврилюк (Союзівка), а Роксоляна — Ліду Вілсон (Союзівка).

У групі чоловіків 35 років і вище довголітнього чемпіона д-ра Зенона Матківського („Ч. Січ") здетронізував Роман Ракочий, мол., вислідом 6-4, 7-6. Роман, якому щастя приніс його тримісячний синок, елімінував у півфіналі Юрія Петрикевича (КЛК), 6-2, 6-3, а д-р Матківський Ярослава Тимківа (УСО „Тризуб"), 6-1, 6-1.

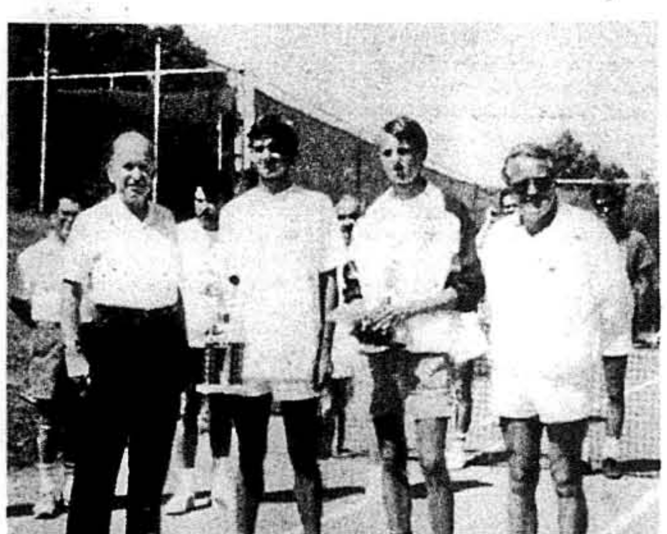
У групі сеньйорів 45 років і вище свій довголітній примат затримав Юрій Савчак („Тризуб"), перемагаючи у фіналі Олега Богачевського (КЛК), 6-1, 6-1. До фіналів Ю. Савчак добився перемогами над Міляном Обрадовичем (Союзівка) і Юрієм Капустянським (Союзівка), а О. Богачевський перемогами над Богданом Кутком („Тризуб") і д-ром Ярославом Сидораком (Союзівка).

У групі чоловіків 55 років і вище Олександер Олинець („Тризуб") здобув свій черговий чемпіонат майже без гри, коли контужений (покалічена рука) Зенон Снилик („Ч. Січ") при стані 1-4 не міг продовжувати змагань. Попереднього дня О. Олинець елімінував Бориса Кучинського („Ч.Січ"), а З. Снилик Романа Олинця (Союзівка).

У групі старших юначок (16 років і нижче) 12-літня Лариса Кондрацька перемогла у фіналі Ларису Вілсон (Союзівка) вислідом 7-5, 6-2. У півфіналах Л. Кондрацька елімінувала Данусю Чапельську, а Л. Вілсон — Ларису Грабець.

У молодшій групі юначок переможцем вийшла Лариса Сидорак (Союзівка) над Квіткою Чопівською (Союзівка), 6-3, 6-0. У півфіналах, Л. Сидорак перемогла Христю Чапельську, а К. Чопівська Ісю Скульську.

(Закінчення на стор. 3)

Д-р І. Флис і д-р З. Матківський вручили трофеї і грошові стипендії Р. Сидоракові (другий зліва) і Д. Матківському.

(фота: Петруся Савчак)

Славний гокеїст Михась Крушельницький з Лос Анджелесу і інж. Р. Ракочий,ст., вручають нагороди Р. і З. Матківським.

У СВІТІ

АНГЛІЙСЬКА ГАЗЕТА „Індепендент" повідомила, що коло 700 осіб загинули під час вибуху, що стався на іракській секретній ракетній базі недалеко від Багдаду. У повідомленні сказано, що вибух викликав пожежу, яку літакам вдалося ліквідувати лише за тиждень. Однак іракські засоби масової інформації нічого не повідомили про вибух. Британська радіомовна корпорація Бі-Бі-Сі повідомила, що неназваний чиновник міністерства оборони Єгипту і західні дипломати в Багдаді підтвердили факт вибуху, але не подали ніяких подробиць.

У КІНЦІ СЕРПНЯ в столиці Абхазії Сухумі відбувся перший з'їзд гірських народів Кавказу. „На з'їзд зібралися представники національних організацій чеченців, абхазів, інґушів, кабардинців, абазинів, карачаєвців, адиґейців. На з'їзд не прибули представники осетинів і даґестанців. Делеґати з'їзду говорили про те, що гірські народи Кавказу перебувають у стані вимирання. Як умову для їх відродження, вони висували вимогу наділити всі автономії Кавказу статусом союзних республік. Обговорювалися також документи, адресовані Верховній Ради СССР і Женевській комісії ООН у справі проблем малих народів. Тбіліські газети розцінюють з'їзд як прояв „паніслямської змови".

ПРАЗЬКИЙ СУД ЗАСУДИВ 28-річного правозахисника Алєксандра Вондру на два місяці тюремного ув'язнення з відтермінуванням виконання вироку на два роки за „порушення громадського порядку" у лютому ц.р. А. Вондра був організатором масової петиції, що закликала до проведення демократичних реформ, яку підписали 20,000 осіб. Вондра був одним з семи дисидентів, заарештованих у лютому і обвинувачених в порушенні громадського порядку за спробу покласти квіти в пам'ять про чеського студента Яна Палаха на Вацлавській площі в Празі, де в січні 1969 року Палах вчинив самоспалення на знак протесту проти придушення „Празької весни" совєтським військом у серпні 1968 року.

СОЮЗ НАЦІОНАЛЬНОЇ опозиції, який об'єднує всі нікараґуанські політичні партії і групи, що виступають проти сандіністської хунти, назвав кандидата на пост президента у виборах, що мають відбутися 25-го лютого 1990 року. Кандидатом опозиції стала 59-літня Віолєта Барріос де Чаморро — видавець найбільш впливової антисандіністської газети „Пренза". Кандидатом опозиції на пост віцепрезидента найменований 55-річний правник Верґіліо Ґодой. Кандидатура В. Чаморро викликала схвалення в усіх чужинецьких країнах, у тому числі і в ЗСА. Спілка національної опозиції об'єднує 14 антисандіністських груп. Після того, як опозиція назвала Чаморро і Ґодоя кандидатами на пост президента і віцепрезидента, журналісти хотіли почути коментар з уст лідера сандіністської хунти Данієля Ортеґи. Однак це не вдалося, бо в суботу і неділю Ортеґа перебував у Тріполі — в гостях в одного зі своїх друзів і союзників, полковника Каддаді.

В АМЕРИЦІ

ЗГІДНО З НОВИМ ПОСІБНИКОМ для американських шкіл, що його видала Крайова асоціяція стейтових рад освіти, учні та учителі заражені вірусом хвороби АІДС повинні мати право відвідувати навчальні установи без страху, що їхню хворобу буде публічно визнано. В цьому довіднику підкреслюється факт, що вірус хвороби АІДС не є переносним у повсякденному спілкуванні і тому „довірочність повинна бути політикою шкіл". Посібник був виготовлений членами 20-ох організацій, які репрезентували законодавство, медицину, установи здоров'я та освітні угрупування різного рівня. Посібник, крім найбільш усучаснених фактів про хворобу АІДС та можливостей її зараження, пропонує прийняти нову натсанову до тих учнів і учителів, що вже заражені вірусом хвороби АІДС та трактувати їх як всіх інших учнів і учителів.

ОБУРЕНИЙ ЗАКИДАМИ, ЩО СЕНАТ зволікає зі схвалюванням президентських номінацій, сенатор Джордж Мічел, провідник сенатської більшости, виступив у Сенаті з циферними доказами, що головна причина не в сенатському зволіканні схвалювання номінатів, але у повільних номінаціях президента Джорджа Буша. Дж. Мічел виступив з детальними доказами свого твердження у відповідь на загальникові натяки президента Дж. Буша та останніми часами також й прямими закидами пресового секретаря Білого Дому Марлина Фіцвотера, називаючи ці закиди в сторону Сенату „безпідставними та несправедливими".

ОПУБЛІКОВАНА ДИПЛОМАТИЧНА телеграма вказує на те, що Уряд президента Джорджа Буша дещо злагіднив своє рішення опонувати проти членства Совєтського Союзу та Китаю в організації, що завідує світовою торговельною системою. Виявлення такої телеграми було великою несподіванкою, зокрема після того, як ЗСА перервали всякі переговори у справі членства Китаю після жорстокої розправи війська з демонструючими студентами на площі Тіянаньмен в Пекіні у червні ц.р. Таке потягнення ЗСА відкриває двері Москві і Пекінові до торговельної нормалізації з іншими країнами в рамках членства цієї організації Загального узгіднення тариф і торгівлі з осідком в Женеві, завданням якої є встановляти норми міжнародної торгівлі та полагоджувати непорозуміння між країнами, які є її членами. Членство в цій організації Совєтського Союзу та Китаю було б дуже корисним для них.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Заклик Президента до народу: війна проти наркотиків

У вівторок, 5-го вересня ц. р., президент Джордж Буш виголосив із свого кабінету у Білому Домі звернення до народу, закликаючи всі його верстви і всіх окремих осіб до війни проти наркотиків. У своїй промові на протязі рівно 25 хвилин з'ясував найгрізнішу небезпеку, яка тепер загрожує Америці від наркоманії, яка розкладає народ фізично і морально. Ствердив, що це не тільки внутрішня проблема Америки, але й міжнародна і тому він буде старатися, щоб у цій справі відбулася конференція на вершинах лідерів усіх заінтересованих країн. Апелював до Конґресу, в якому, — він сказав, — у цій справі немає демократів та республіканців, а тільки є американці. Подав конкретні приклади страхітливих наслідків кокаїни й інших наркотиків, сказав, про калік-дітей, які народжуються із матерів-наркоманок. Назвав чотири категорії найважливіших засобів для успішної ліквідації цієї смертельної пошести. Висловив переконання, що можна її перебороти, але тільки спільними зусиллями федерального Уряду, стейтів, органів безпеки, судівництва, шкільництва та в найпершій мірі — батьків.

„Ню Йорк Таймс" з 5-го цього місяця висловив острах, що представлений Президентом плян започаткує фермент у державній верхівці. Мовляв, різні окремі ресорти влади претендують на монопольне керівництво у боротьбі проти гуртових і окремих продавців наркотиків: Секретаріят внутрішніх справ, секретаріят справедливости, ФБІ. Але сказано у цій статті „Ню Йорк Таймсу", — що стратегічний плян Буша, закордонна політика, заборона санкцій проти будь-якої країни стрінеться з критикою демократичної більшости у Конґресі, яка вимагатиме підвищення податків на цю ціль, чого Буш не хоче зробити, згадується теж, що сам директор акції проти пошести наркотиків, колишній секретар освіти Вілліям Беннет, головний дорадник Президента у цій справі, не має юрисдикції над ресортами, які мають безпосередньо діяти у цій війні. Як виявилося із негайних коментарів та інтерв'ю зараз після промови Президента — „Ню Йорк Таймс" помиляється. Речник демократичної більшости у Конґресі Джан Байден, не відкинув пляну Буша. Навпаки, він твердив, що сума півтори більйона дол., що її додатково вимагатиме Президент від Конґресу — замала. Можливо, що у Палаті Репрезентантів і в Сенаті, де демократи мають більшість, вони узалежнюватимуть признання такої великої суми — разом вісім більйонів долярів — від введення нових податків. Проте голова республіканської меншости в Сенаті Роберт Дол — оптиміст щодо компромісового наладнання цієї справи у демократичних нарадах. „Ню Йорк Таймс" помиляється також, наче би плян Буша погрожував теперішній єдності і гармонії між різними ресортами влади: Джан Сунуну, колишній губернатор стейту Массачусеттс, теперішній шеф штабу Білого Дому, запитаний журналістом „хто відповідальний за ведення цієї війни — Вілліям Беннет чи генеральний прокуратор (секретар юстиції) Вілліям Торнбирґ", — відповів: „Президент Буш". Директор у справах поборювання наркотиків, який не є членом Уряду, але бере участь у всіх його засіданнях, на яких мова про наркотики, має координувати акцію різних ресортів. Він відомий, як людина дуже тактовна, зручна і загальношанована і треба передбачати, що у війні проти цієї загрози не буде якогось тертя чи шкідливого суперництва між різними ресортами й особами.

Наполеон колись сказав: „Для ведення війни треба грошей, грошей і грошей". Збільшення рядів поліції, збільшення числа існуючих в'язниць, збільшення регабілітаційних центрів, фінансова й військова допомога латино-американським країнам, де продукується наркотики і де тамошня державна влада поборює продуцентів та експортів кокаїни (Колюмбія) — все воно вимагає грошей і грошей. Джордж Буш у своїй минулорічній виборчій кампанії обіцяв енерґійно поборювати пошесть наркотиків, але також він обіцяв, що зрівноважуватиме поступово державний бюджет без накладання нових податків. Це нелегка справа. Але й керувати великодержавою з її тисячами проблем — нелегко. Проблеми існують на те, щоби їх розв'язувати. Одна найбільш талановита, навіть геніяльна людина не може цього зробити. Тому Президент має штаб розумних фахових дорадників. За вісім місяців урядування Джорджа Буша виявилося, що він і його найближчий гурт — люди непересічні. Треба бути оптимістами, що пошесть наркотиків, яка розпочалась ще за Линдона Джансона і щораз ґрізніше продовжувалася за президентури Ричарда Ніксона, Джералда Форда, Джиммі Картера і Роналда Реґена, — тепер не зростатиме, а меншатиме. Якщо карали би смертю гуртових продуцентів і продавців наркотиків — перемога була б швидшою. Американський лібералізм є не тільки добром, але і великим злом. Наслідки його видно дуже наявно тепер.

Ярослав Курдидик

АМЕРИКАНСЬКА ПРОТИТЕРОРИСТИЧНА СИЛА

Під сучасну пору Близький Схід, а зокрема Ізраїль, приковують до себе знову увагу світу. Ізраїль намагається своєю політичною іґноранцією, перенести аферу нещодавно схопленого, одного із провідників т. зв. гезбола (священної війни) створити і викликати враження, що він, хоч і найближчий союзник ЗСА, але, як незалежна держава, не вважав за вказане поінформувати про десантне схоплення цього закладника. Ми, в Ізраїлі, мовляв, хотіли прислужитися ЗСА, щоб під спільною пресією, допомогти до звільнення американських закладників. Але у спрощених словах, таке виправдання нагадує факт, що Ізраїль розпалив нове вогнище напруження, але для його пригашення — заставляє ЗСА „вибирати розжарене бататтяʺ голими руками.

Достовірні речники Близького Сходу заявляють, що Ізраїлеві, мабуть, уже відома справа, що ЗСА розбудували свою засекречену протитерористичну силу, під назвою СВАТ (Нешенел Вепен енд Тактікс), яка буде спроможна справитися із кожною, найбільш загрозливою ситуацією. СВАТ називають у фахових колах „найбільшими мускулами притаєної сили" і її було зформовано в два роки після невдалої справи визволення 50-ох американських закладників в Ірані.

Ця протитерористична сила сперта на спеціялістах з розвідки, психології і мовознавчих експертів, як теж на цілій черзі пробоєвиків, що їх змобілізовано в однаковій мірі із військових та цивільних секторів. До організації СВАТ включено чимало урядовців із різних державних департаментів та з окремих силових, відповідно для того підготованих кадрів. Однак, її головну та основну силу, становлять елітарні військові частини, а для її жарґонової назви, всіх її членів називають „Вбивцями Америки".

Місцем, чи пак обширом їхнього розміщення і понад уявного суворого вишколу є район Форт Браґ, Північна Каролайна, але у випадку необхідної потреби, їх поширюється на військові поповнення, а вони можуть бути стягнені і зосереджені в окремі для цього „діючі центри", достеменно із усіх родів війська, що розташовані по американських базах цілого світу.

Офіційно Пентаґон не признається, що існує цього роду організація, а ввесь головнокомандуючий і провідний старшинський склад — це таємниця. Подробиці про цю силу засекречені настільки, що навіть Департамент оборони, відкинув і відмовив вимогу Конґресу, щоб бодай хоч тільки у загальному переповісти про їхній обшир і засяг евентуальних акцій, або оглянути у Форт Браґ деякі військові частини, що входять до цілости складу, однак без будь-якого успіху.

Але таки насправді дивне, а то і загадочне, — що впарі із цією засекреченістю, окремі офіційно-інформативні чинники, намагаються при різних нагодах, піднести „рубчик цієї таємничости" і довести, на свій лад до міжнародного відома, що найкраще для протитерористичної акції підібрані члени, або як уже згадувано — т. зв. „Вбивці Америки", таки існують, що вони у постійній діяльності і неодмінному поготівлі. Всі члени цієї організації, вивінувані найсучаснішою зброєю, транспортно-переносними засобами, але чи не найважливіше, що СВАТ має в розпорядженні, свою окрему „суперрозвідку". Та може за найбільш неймовірну властивість слід прийняти вістку, що у співдії з цією організацією є теж пов'язаних чимало спеців і знавців із підпільних рухів — і Великобританії, Західньої Німеччини, Франції та Італії.

Чільні організаційні речники СВАТ у Пентанґоні, постійно наголошують, що у створюванні вищезгаданої протитерористичної організації, військові специ застерігають за собою виняткове та окреме право — „будь-якого встрявання, або їхньої контролі з цивільного боку".

Справа засекречення посунулася, аж до такої міри, що всіх добровільців, яких включають у приналежність до СВАТ, — починаючи від їх вишколу, аж до повного закінчення і завершення, не знали ввесь час для яких майбутніх дій, акцій і призначень — їм доведеться служити? Одне тепер, усім вище наведеним добровільцям відоме, що вони є членами організації, що є найкращою, найціннішою і найбільш надійною для просовування, встановлювання і контролювання основної державної рації ЗСА...

Згідно із сучасною політикою, місцевій поліції доручено всіми можливими засобами, розправлятися із кожною формою тероризму у ЗСА, під умовою, що вона розпоряджуватиметься належною для того силою. Якщо ж їй буде не під силу впоратися із дещо засяжнішими проявами тероризму, то тоді їй поспіють негайно з допомогою федеральні підсилюючі акції. Як що ж однак всі згадані суцільні сили, виявляться не вистачаючими, — то тоді за чергою, слідують і починають діяти, окремі частини зі СВАТ.

І тому у достовірних провідних колах Пентаґону заявляють одверто: „Якщо федеральним провідникам і речникам потрібно будь-яких розмірів протитерористичної сили — вони знають куди звернутися, щоб її знайти".

Володимир Яців

ЕКОНОМІЧНА КРИЗА В СХІДНІЙ ЕВРОПІ

Події, які відбулися в останньому часі з Совєтському Союзі, як також і в поодиноких соціялістичних країнах, сателітах совєтської імперії, можуть мати великий вплив на заплановані реформи в СССР, і в країнах середньо-східньої Европи. На думку багатьох американських політично-економічних експертів, які слідкують за розвоєм подій у СССР, як теж і в східньоевропейських країнах, що заіснували поважні проблеми на господарському і суспільно-політичному відтинках, які Горбачов буде змушений розв'язувати, щоб вдержатись при владі. На жаль, треба ствердити, що пляни змін у системі не перепроваджуються у життя, так як заплановано, а навпаки, їх починають стримувати сили опозиції.

Економічні кризи, які мають вплив на суспільно-політичні проблеми, не можна полагоджувати обіцянками, мовляв, що вони будуть в короткому часі позитивно розв'язані. В такі обіцянки деякі американські експерти починають вірити, і кажуть, що Совєтський Союз в короткому часі буде всилі забезпечити кожну совєтську родину товарами першої необхідности. У зв'язку з такими міркуваннями можна поставити питання, чи Захід прийде з допомогою соціялістичним країнам з однопартійним режимом, своїми харчовими товарами, своїми товарами першої необхідности і кредитами з приватних банків. Дотепер Совєтський Союз, ще не подав прохання про уділення їм кредитів, однак коли влада задумує виконати домовлення, то вона буде змушена одержати кредити, щоб виконати зобов'язання дане страйкуючим робітникам.

Ці зобов'язання буде владі тяжко виконати у зв'язку із затяжною господарською кризою в країні. Страйки вуглекопів — сказав Ґорбачов, — становлять найсерйозніші проблеми в часі чотирирічного існування перебудови в країні. Тому, насувається питання, яка буде реакція Ґорбачова, якщо страйки будуть поширюватись на інші галузі господарського життя. На це питання буде нелегко дати відповідь експертам цієї ділянки, тому, що під сучасну пору країна є в затяжній кризовій ситуації також і на суспільно-політичному відтинку. Страйки вуглекопів, які полагоджено тимчасово обіцянками і підписанням договору, яким влада зобов'язалася підвищити заробітні платні і заґарантувала покращання ситуації на відтинку товарів першої необхідности і харчових продуктів, можуть бути відновлені, якщо влада не виконає взятих на себе зобов'язань.

Треба ствердити, що деякі експерти Заходу є вражені політикою Ґорбачова. Вони переконані в тому, що Ґорбачов розв'язує проблеми не за якоюсь випрацюваною схемою, але поодиноко в залежності від важливости справи. Він реаґує на кризові випадки, які не мають пов'язаности із стратегічними плянами перебудови. Прихильники перебудови кажуть, що Ґорбачову належиться подяка за його взятий на себе риск і рівночасно вони запитують, як далеко буде допущена гласність в його плянах перебудови. Багато політичних аналітиків згідні в тому, що перебудова почалась, однак на їхню думку, без стратегічних плянів. Вони підкреслюють, що Ґорбачов буде мати до діла з двома фундаментальними проблемами, які мають відношення до реформ на відтинку суспільно-політичному і економічному, а це проблеми зв'язані із інфляцією і рухом націоналістичним в поодиноких союзних республіках.

Деякі експерти в справах політично-економічних стверджують, що проблеми є пов'язані із економічними недомаганнями, наслідком яких створюється соціяльне напруження, що допроваджує до соціяльно-політичних і національних зрушень в поодиноких республіках Совєтського Союзу. На цьому господарському відтинку є узгіднення між експертами американськими і совєтськими про це, що затяжна криза буде дальше продовжуватися доти, доки Горбачов не зорганізує масової піддержки для перепровадження реформ. На підставі фінансових звідомлень, можна сказати, що совєтський бюджет не є збалянсований, і тому влада друкує більше рублів, щоб покрити дефіцит. Однак ця більша кількість рублів впроваджена в ринковий оборот, при задержанні низьких цін на товари першої необхідности, спричинює знову деякі недомагання, наслідком яких приходить інфляція, яка зменшує силу закупу покупця. Такий кризовий господарський стан збільшує незадоволення серед суспільства і допроваджує до страйків робітників, які причиняються до ослаблення економіки країни, яка сьогодні знаходиться у глибокій кризі.

Деякі експерти переконані в тому, що страйки не шкодять плянам перебудови, так довго, як довго вони не стримують перепровадження змін у системі. Вони вважають, що Ґорбачов старається привести ці масові „революційні" незадоволення з низів, до кінця, як також твердять, що таке економічне положення спричинює неспокої серед робітничої кляси, а це докази, що ця соціялістична система потребує конечних змін, щоб вийти з цього кризового положення.

Можна було б сказати, що Ґорбачов точно придержується своєї накресленої

(Закінчення на стор. 4)

Аркадія Оленська-Петришин

ЗАГРОЗА МАЙБУТНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СТЕПУ

Ми їхали з Донецька, щоб побачити заповідник степу. По дорозі ми завважили землю таку чорну, якої я ще ніколи не бачила. Це вже була зорана земля споконвічного степу. Рядом з дорогами всюди були розкішні високі тополі. Ми приїхали до місця, де зачинався заповідник Хомутовського степу. Там стояв „музей" екології степу, де я перший раз під час перебування у Донецьку і околиці побачила таблицю українською мовою, що це музей народного заповідника Хомутовського степу. Хоч я пізніше ще побачила таблиці українською мовою, як ось на будинку Академії наук у Донецьку, все ж у домі заповідника степу я вперше відчула, що я на рідній землі.

Керівник музею і степової екології, помітно віддана своїй праці людина, який наявно живе на малих прибутках для себе і для праці над поверненням, наскільки можливо, первісного балансу рослинности і тваринних породів степу. Він пояснював гарною українською мовою про зусилля і невдачі проєкту, який він конечно хоче здійснити, а саме, оздоровити руйнуючі процеси, які вже довго відбуваються в степу. Крім фінансових недостатків, кількість землі (1,100 гектарів), яка призначена для заповідника, є замалим простором щоб можна успішно здійснити балянс колишньої рослинности і тваринности степу. Він сказав, що коли впроваджує у степ потрібні тварини, такі, які колись були йому питомі, вони зникають, або втрачають свої питомі властивості, як наприклад, вовки, які набирають прикмет псів і задомовлюються у людей на поблизьких господарствах. Усе це він розповідав у будиночку музею, в якому були показані зразки рослинности і тваринности степу в різних порах року — експонати, які вказували на наявну затрату екології та занепад степу. Показуючи різні біологічні істоти, куратор далі пояснював, що крім рослинности (повинно бути 561 видів) та тварин (більші породи які вже зникли) немає вже також багато первісних різнорідних птиць (знано 150 видів), які не менше потрібні, щоб зберегти притаманність фльори і фавни степу. Убогість представлених експонатів, з майже неіснуючим освітленням, робила гнітюче враження вітром підшитої кімнатки, яку, мабуть, не відвідує багато зацікавлених. Цієї теплої і соняшної неділі, здається крім нас, не було інших відвідувачів. Ми були вдячні, що він охоче віддав стільки часу для нас. Не мав він для нас жодного памфлетика ні про степ, ні про музей заповідника. Його найважливішою метою було рятування завмираючого степу і він просив академіка Української Академії Наук, який нас супроводжав, про допомогу.

Ми вийшли в степ і побачили, який він чудовий. Трава не така висока, як я уявляла собі під враженням прочитаних повістей, але різнорідна і з багатством квітів. Немає також монотонности рівнини, але помітно легко похилі підвищення і зниження поверхні із де-не-де наявними балками з буйнішою рослинністю, яка легко сховала б козака на коні. По цій розлогій степовій панорамі постійно повівав вітер, який легко нагинав вузьколистий, вищий від інших трав, ковиль (це сріблиста трава з довгими як колосся листками), які своїм коливанням начебто створювали постійну ритміку панорами, яка здавалася подібною до лагідних хвиль моря. Уся рослинність степу — така пахуча, що, здавалося, можна від неї очадіти. Пересичене пахощами повітря, особливо вражає на склонах балок, де затишніше і пахощі затримуються в долині. Скільки мусіло колись бути співу птахів, коли ті, що залишилися, цілковито виповнювали щебетанням повітря.

Усе це і загадочні великі статуї з часів ще прадавніх вірувань, вбільшості це жіночі постаті, які де-не-де домінують над травами. Ці камінні фігури, мабуть вирізані з каміння приазовської частини степу, правдоподібно пов'язані з культом шанування предків і могли бути надгробними пам'ятниками. Про це вже, здається, не дізнаємося, бо всі вони, крім однієї перевезені з інших, вже зораних, частин степу. На думку деяких дослідників, вони з половецьких часів, інші, однак, уважають, що вони ранішого походження. Усе ж ці енігматичні фігури домінують над травами степу своєю величчю. Для мене вони видавалися загрозливими, з виразом якогось докору, що ми ще дотепер не потурбувалися солідніше, щоб віднайти тайну, яку вони в собі затримують.

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про різні весільні звичаї

Приходить пора, коли товариським обов'язком є відвідування похоронів, а не весіль і вас уже не запрошують на них тому, що ви приятелювали з бабунею або дідом молодої. Тоді можна об'єктивно розглядати різні переміни, що переходить цей соціяльний феномен, якому на ім'я: весілля.

Справді, здається, ніщо із товариських обрядів не зміняється так з бігом часу і років, як саме цей найбільше популярний та улюблений усіми радісний звичай. Ці переміни мали ми нагоду завважити на протязі років перебування на американській землі так в українській громаді, як навіть і в американській, яка просякла впливами всіх етнічних груп, що тут проживають.

Спершу дивно було сприймати гучні та багатолюдні українські весілля, що стали щораз частіші в нових обставинах життя. Такі гучні весілля були колись у нас у Галичині відомі радше у народному побуті і ще в священичих родах, де весілля і т. зв. соборчики заступали всі приємності товариського життя міського населення. У наших містах вінчання і весільна гостина, звичайно, обмежувались до вузького родинного кола. Невідомо, що спонукало українську громаду до загального великого святкування цього родинного обряду. Непевно вплинули на це різні фактори: туга за нашими обрядами і бажання їх плекати, можливість товариських зустрічів саме української громади при таких оказіях та вкінці вплив довкілля. Не менше важливим моментом, що причинився до загального гучного святкування вінчань став також матеріяльний добробут, який після років скитальщини і життя в таборовому примітиві мусів себе десь виявити. Отже почалася доба великих українських весіль, які з роками прибирали на кількості присутніх, числі весільного почоту та дарунків.

Але з часом і в тому звичаї завважили ми впливи довкілля та соціяльних відносин.

Особливо можна побачити в нас зміни із зростаючою кількістю мішаних подруж, в яких бажання погодити все — отже є і коровай і високий весільний „кейк", поруч — привітання хлібом і сіллю, келихи із вином, стукання у посуду чергуються із українськими промовами, а кидання весільної китиці із традиційними хороводами.

Одночасно із більшим числом розводів, а то і спільного життя без леґального статусу, не кожній „молодій парі" хочеться влаштовувати багатолюдні весілля з приводу початку спільного життя. Але трапляються такі випадки, що і „друге весілля" відбувається гучно, а навіть просять тих самих приятелів до весільного почоту, або двоє людей, що вже довше проживає разом таки рішається на подружжя і явно-славно запрошує на цей день усіх близьких.

Зростаючі кошти життя та влаштовування різних родинних святкувань також мають вже вплив на різні весільні звичаї. Листа запрошених батьками молодої (що звичайно платять усі кошти) проходить довгу застанову, дискусії та скреслення кого „муситься", а кого „треба" попросити. Звичайно, це викликує образи і непорозуміння, бо „нас не запросили". Чи як у випадку нашої знайомої на рішення влаштувати вінчання дочки в п'ятницю, 13-го жовтня цього року, заважило це, що в цей день, як признаний усіми нещасливим, можна було дістати залю та вечерю за половину ціни.

Але таки найбільше промовисту зміну у весільних звичаях довелося нам завважити, коли в місцевому парку молода пара одягнена, як має бути — вона у білій довгій шаті, а він у смокінгу з весільним почотом, уставлялася до традиційних світлин із... кількамісячним немовлям, яке на зміну тримали на руках молода і молодий.

Нема що, зміняються весільні звичаї!

О-КА

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Оксана Бризгун — Соколик

Квартет „Явір" з України в Торонто

У середу, 16-го серпня ц. р., в авдиторії школи Гарборд Колліджієт, подарував нам вечір народних пісень чоловічий квартет „Явір" з України. Квартет був запрошений на „Фолкльораму" до Вінніпеґу і, скінчивши там свої виступи, (по чотири денно!), мав ще кілька вільних днів. Торонтонці з того скористали і запросили квартет до себе.

У складі квартету співали Олесь Харченко, перший тенор, Євген Пруткін, другий тенор, Володимир Дідух, баритон, Валентин Реус, бас, всі народні артисти України і лавреати премії ім. Тараса Шевченка. Їхній музичний керівник і акомпаньятор — Роман Іванський, лавреат премії ім. Т. Шевченка. З ними ще був журналіст, який вступним словом розпочав концерт. Виконавців представила Надя Ковальчук.

У програмі було 20 пісень, програмок не було. Програму проголошував переважно О. Харченко. Зорове враження досить прикре. Ансамбль виконує народні пісні, а костюми, хоч вишивані, то хто зна які.

Перша пісня відразу „схопила" слухачів — „Чом, чом, чом", обробка Гетьманського, при супроводі фортепіяна. Голоси знаменито зливалися і дуже гарно гармонізували. (Слова одного рядка замінені). Далі „Гей, видно село" квартет виконав технічно чудово. Не потрібно було до цієї стрілецької, а не „козацької" пісні гармошки.

„Їхав козак містом" та „Повіяв вітер степовий", в обробці Іванського. „В'язанка", обробка Козака, а капела, вокально знаменито! В цій пісні, як і в деяких інших рухи та міміка співаків були трохи перетягнуті. Знаменита стара полтавська „Українське весілля", акапела, повна гумору, не легка до виконання, захопила всіх! Цікава була також Білаша, слова Бровченка „До сторіччя української еміграції". Типічна музика Білаша, твір гарно виконаний з кінцевими словами: „Не покидай мене, моя дитино. На світі є одним одна Вкраїна. Твоє життя і правда і крило".

„Явір, яворина", музика Білаша, слова Павличка, написана спеціяльно для них, з чудовими словами: „Розітнуть його печальні груди. Зроблять скрипку із його журби". Квартет виконав з ніжним піяно.

Шевченкові присвячено після перерви „Така її доля", в обробці Іванського, та „За байраком байрак" — народна, на вірш Шевченка. А тоді несподіванка — „Гей ви стрільці січовії! Раз — два — три!", — яку публіка прийняла з ентузіязмом!

Р. Іванський виконав соло на акордеоні свою композицію „Дощик". Ще слухати сам акордеон та й в мистецькому виконанні, — це одна справа. А народні пісні в супроводі акордеону — це вже надає пісні характер „сучасности", міщанства, решток революції. При кінці програми була дуже гарна „Гуцульська мозаїка" В. Листопада. Майстерно пов'язані пісні квартетом дуже добре виконані.

Співаки „Явора" мають дуже приємні голоси, вони добре зіспівані, у них знаменита вокальна техніка, дуже добра дикція. Відчувається здисциплінована одність, навіть в найделікатніших динамічних нюансах. „Явір" має доброго музичного керівника і акомпаньятора на піяні і на акордеоні. Р. Іванський з відчуттям та знанням народної пісні пише обробки для квартету.

Концерт був великою приємністю для слухачів. І хоч серед літа, заля була заповнена. Треба мати надію, що незадовго знову матимемо нагоду почути квартет „Явір" на цьому континенті.

На Союзівці...

(Закінчення зі стор. 1)

М. Душник вручає нагороди Р. Ракочому, мол. (справа) і д-рові З. Матківському.

Ю. Савчак і О. Богачевський приймають гратуляції від В. Кваса.

Юначки Л. Вілсон (зліва) і Л. Кондрацька з О. Твардовським.

Я. Снилик і В. Квас з фіналістами М. Вілсоном (другий зліва) і Ю. Кігічаком.

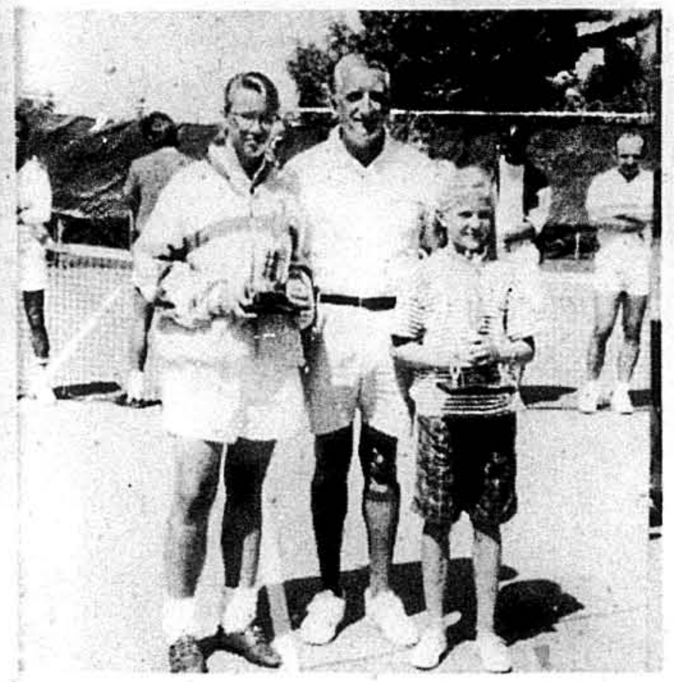
У найстаршій групі юнаків свою першу нагороду на Союзівці здобув Микола Задерей (Союзівка), перемагаючи у фіналі Василя Руседського (Союзівка), 6-0, 6-2. У півфіналах М. Задерей переміг Михася Сарахмана („Тризуб"), а В. Руседський Павла Задерея.

У групі юнаків 14 років і нижче минулорічний чемпіон в наймолодшій групі Данилко Кунцьо (Союзівка) переміг Марка Глушевського (Союзівка), 6-1, 6-3. У півфіналах Д. Кунцьо елімінував Юрія Чопівського (Союзівка), а М. Глушевський Марка Макейдо (Союзівка).

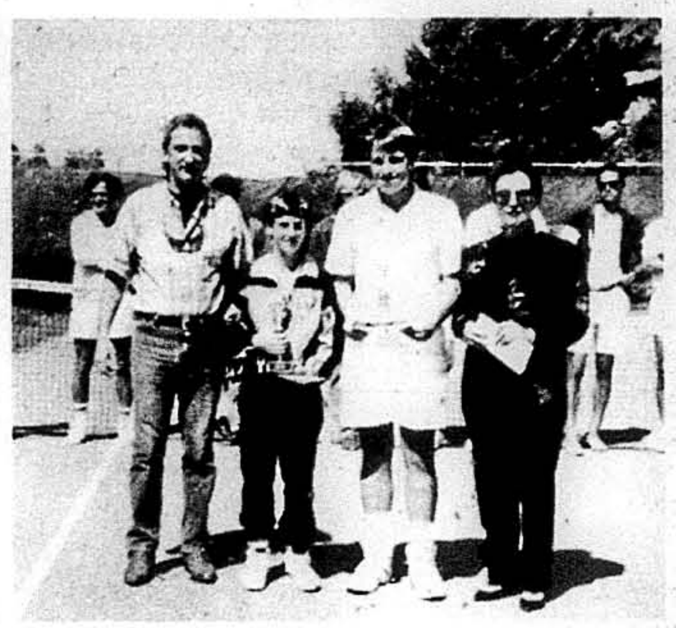
У наймолодшій групі юнаків Марко Вілсон (Союзівка) переміг Юрія Кігічака („Ч.Січ"), 6-0, 6-0. У півфіналах М. Вілсон переміг Лесика Сарахмана („Тризуб"), а Ю. Кігічак Дамяна Колодія (Союзівка).

Від голови КЛК Ю. Попеля нагороди отримали О. Олинець (зліва) і З. Снилик.

М. Стебельський гратулює юначкам Л. Сидорак (зліва) і К. Чопівській.

І. Флис, мол. і Н. Матківська нагороджують фіналістів Д. Кунця і М. Глушевського.

В групах чоловіків і сеньйорів з одною програною переможцями вийшли Евген Олинець („Тризуб") і Юрій Грабець (КЛК).

Турніром, який влаштовував КЛК, провадила комісія в складі: Юрій Савчак, провідник змагань, інж. Роман Ракочий, ст., головний суддя, Юрій Попель, д-р Зенон Матківський і Зенон Снилик.

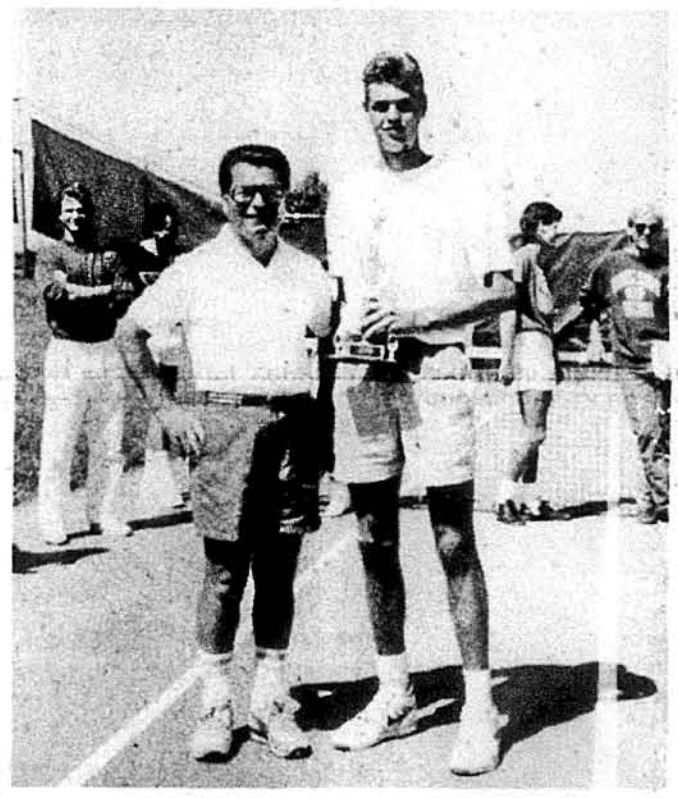
Турнір відкрив офіційно в суботу по полудні після піднесення прапорів головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис в присутності змагунів, членів комісії, головного касира Уляни Дячук, головних радних Володимира Кваса, Евгена Іванціва і Аліка Худолія, голови УСЦАК Мирона Стебельського і члена Управи УСЦАК Омеляна Твардовського. До змагунів коротко промовляли М. Стебельський і інж. Р. Ракочий, який формально передав функцію провідника змагань після довгих років інж. Ю. Савчакові.

Після фіналів у понеділок, 4-го вересня почесні гості на чолі з д-ром Флисом роздали фіналістам нагороди УНСоюзу, включно з пропам'ятними чашами св. п. Б.Рака, св.п. д-ра Володимира Гука і св. п. Ярослава Рубля його дружиною Славою. Нагороду за найкращу спортову поставу отримала Лариса Грабець (К ЛК) з рук фундаторки Марії Душник.

Грошові стипендії з Фонду розвитку тенісу при Фундації ім. Мазепи розділено: чоловіки — переможець 600 дол., фіналіст — 300 дол.і півфіналісти по 100 дол.; жінки — 300 і 150 дол.; юнаки і юначки по 200 і 100 дол. Стипендії вручали від Фундації ім. Мазепи д-р З. і Надія Матківські і Ярослава Снилик. Стипендії уфундували Фундація ім. Мазепи, Віннер Форд очолений Іваном Гинянським і КЛК.

В суботу, 2-го вересня, в басейні Союзівки відбулись 33-ті плавацькі змагання за першенства УСЦАК і нагороди УНСоюзу. Точне звідомлення про ці змагання появиться в наступних числах „Свободи".

(Закінчення на стор. 3)

О. Твардовський (зліва) вручив нагороду М. Задересві.

Загроза...

Закінчення зі стор. 2

Як попередньо, в справі вбогости мистецьких збірок, я знову хочу пригадати про багатство нашої історичної і екологічної спадщини, яка загибає. Треба конечно знайти спосіб, щоб хоч цей малий простором заповідник степу якось зберігся.

Заповідник Хомутовського степу.

Ділимось сумною вісткою з Ріднею і Приятелями, що дня 30-го серпня 1989 р. ненадійно відійшов у Вічність

св. п. д-р

БОГДАН РИБЧУК

довголітній політичний в'язень Берези Картузької і Бриґідок та німецьких концентраційних таборів.

ПАНАХИДА відправилась дня 1-го вересня 1989 р. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж., а ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ дня 2-го вересня в церкві св. Івана Хрестителя у Випані, а опісля на цвинтарі „Ґейтс оф Гевен" в Е. Гановер, Н. Дж.

Залишив у глибокому смутку:
доньку — ВІРУ з мужем АНДРІЄМ і внуком ХРИСТОФОРОМ
сестру — КОРНЕЛІЮ з РИБЧУКІВ СОБОЛЬ з мужем РОМАНОМ і ріднею
братанку — ЗЕНОВІЮ з РИБЧУКІВ НИКИФОРУК з мужем ВАСИЛЕМ і ріднею
ближчу і дальшу Родину в Канаді і Україні

В ДВАДЦЯТЬ П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Незабутнього МУЖА І БАТЬКА

бл. п. Івана Тимчишина

буде відправлена
в суботу, 16-го вересня 1989 р. о год. 8-ій рано
в українській католицькій церкві
свв. Петра і Павла в Коговз, Н. Й.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

Про молитви просять: дружина — АННА
син — МАРІЯН

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що у четвер, 7-го вересня 1989 р. упокоїлася в Бозі на 96-му році життя

наша Найдорожча

МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

КАТЕРИНА ФАРІОН

ПАРАСТАС буде відправлений в суботу, 9-го вересня о год. 5:30 по пол., а ПАНАХИДА в неділю, 10-го вересня 1989 року о год. 6-ій по пол. в похоронному заведенні Музики в Чикаґо, Ілл.

ПОХОРОН у понеділок, 11-го вересня 1989 р. із собору свв. Володимира й Ольги о год. 9-ій ранку на цвинтар св. о. Миколая в Чикаґо.

У глибокому смутку:
сини —
ОЛЕКСАНДЕР з дружиною ЯРОСЛАВОЮ
ЕВГЕН з дружиною ОКСАНОЮ
внучки —
МАРТА з мужем ІГОРЕМ
ГАНУСЯ з мужем ЗОРЯНОМ
ТАНЯ з мужем АНДРІЄМ
внуки —
ЮРІЙ з дружиною ХРИСТИНОЮ
ЗЕНОН з дружиною ТАМАРОЮ
правнуки — РОМАН, ЛЕСИК, АНДРІЙКО І ДАНКО
ближча і дальша Родина в Україні й Америці

На Союзівці...

(Закінчення зі стор. 3)

Е. Олинець (справа) і Р. Цікало отримали нагороди від д-ра І. Флиса.

Чашу в пам'ять свого покійного мужа Я. Рубля вручила Слава Рубель Ю. Савчакові.

М. Крушельницький вручив чаші В. Дзіваковi (зліва) і Ю. Грабцеві.

Л. Грабець задоволена нагородою М. Душник.

Економічна...

(Закінчення зі стор. 2)

дороги в перепровадженні змін в системі, однак він на своєму телевізійному виступі, щоб заспокоїти маси робітничі сказав, що у вуглекопів є причини вийти на страйк. Така його заява була зумовлена ситуацією на економічному відтинку.

Найважливішою перешкодою для переведення економічних реформ, на думку шведського економіста є це, що в совєтському бюрократичному керівництві (ще сталінсько-брежневському), не має більшости, яка була би за перепровадження радикальних реформ на всіх відтинках господарського і суспільно-політичного життя. Багато політичних експертів згідні в тому, що Ґорбачов і його дорадники не мають ясних випрацьованих плянів перебудови, які мали б бути перепроваджені в життя в тих національних республіках, які домагаються господарської децентралізації і змін на суспільно-політичному відтинку.

Згідно стверджень експертів совєтознавців, тоталітарній владі Ґорбачова брак ясного пляну, як завести порядок в країні, як стримати цей рух невдоволення, і як заспокоїти робітничі маси. Політичні експерти також зауважують, що Ґорбачов не робить належно відповідної різниці між поодинокими слушними доманганнями, такими як стремління до самовизначення у поодиноких союзних республіках, а тими випадками, що є прямо етнічними претенсіями до полагодження. Прихильники реформ побоюються, що етнічні неспокої, які покінчились втратою життя багатьох громадян, можуть причинитись до здержання плянів перебудови в їх реалізації.

Треба підкреслити, що в минулому у своїх виступах до народу Ґорбачов сильно нарікав на незаінтересованість суспільства реформами. Він звертався до громадян за допомогою для перепровадження змін в системі, які, на його думку, є конечно потрібні для осягнення запланованих цілей. На підставі звідомлень совєтської преси можна сказати, що політична активність народів в поодиноких совєтських республіках зростає. Поневолені народи домагаються поважних правдивих змін в системі, на господарському і суспільно-політичному відтинках, а не уявлених. Сьогодні Ґорбачов має причину до нарікання з приводу цих всіх зрушень, які заіснували в країні, і він це робить. Він говорить про хаос, анархію, обов'язок законів, як також про дисципліну в партії. „Революція" згори, яку він сам запланував, є поза його контролею. Вона поширилась на цілу країну, і звернулась проти нього і його влади. Нині вже є поза його силою запровадити порядок не тільки у Верховній раді, але і в країні.

Можна твердити, що починаючи від Балтійських Республік до Кавказу і вугільних покладів України і Сибіру, народи збудились з летаргічного сну до активного суспільно-політичного життя. Кремль затривожився, і є в паніці, а його „революція згори", перетворилася в „революцію — з низів". Так, як в минулому Ґорбачов був незадоволений із неактивности суспільства на відтинку підтримування плянів реформ, так тепер суспільство незадоволене з його потягнень на господарському і суспільно-політичному відтинках.

Треба підкреслити, що досягнення на протязі чотирьох років його влади, оцінюють негативно. Народи Совєтського Союзу вимагають правдивих реформ, а не уявних змін в системі, прямих виборів, а не многоупевневих правдивих реформ і не на половині дороги реформ, відповідальних провідників вибраних народом, і не призначених від Комуністичної партії. Відважні виступи депутатів на Верховній Раді, таких як А. Сахарова, Г. Попова Ю. Афанасєва, Бориса Єльцина і Ю. Власова відбились сильним відгомоном в країнах Совєтського Союзу. Це вперше за панування совєтської імперії, сильний критицизм був спрямований на адресу всевладного КГБ, Комуністичної партії, який мали змогу побачити і почути народи Совєтського Союзу на екрані телевізора. Це перший раз, терпкий критицизм спрямований на систему соціялістичну московського зразка.

Гласність, що її контролює Кремль, стала неурядовою демократією, для якої не має легальних інституцій в країні, і тому з цього приводу, можуть прийти непередбачені наслідки. Анархія, громадянська війна, упадок імперії, поворот бюрократичної еліти до влади, диктаторська влада, або демократичний многопартійний уряд, є одним з чисел тих можливих сценарій.

Якщоб у Совєтському Союзі впроваджувалась правдива демократизація, а влада Ґорбачова була б прямо зв'язана з публічною опінією, то Ґорбачов правдоподібно заризикував би більше відважними політичними і господарськими реформами, щоб вкінці вийти з цієї глибокої кризи, яка своїми наслідками має великий вплив на суспільно-політичні рухи в соціялістичних країнах московського зразка.

СЕМІНАР В СПРАВАХ ІМІҐРАЦІЇ

Філядельфія, Па. — Український Освітньо-Культурний Центр влаштовує у неділю, 17-го вересня ц.р., семінар на тему „Сучасні іміґраційні проблеми і вимоги до нових втікачів". Доповідачем на семінарі буде голова іміґраційних справ при Державному департаменті. Семінар відкритий для всіх зацікавлених. Семінар відбудеться у приміщенні УОКЦентру, 700 Сідар Ровд, Філядельфія, Па. 19111 тел. (2.5) 663-1166.

ПРЕДСТАВНИКИ САЛЬВАДОРСЬКОГО марксистського повстанського руху, який називає себе Фронтом національного визволення ім. Фарабундо Марті, оголосили, що вони погодяться практично на всі умови мирних переговорів, що їх висунув недавно новий президент республіки Альфредо Крістіяні. Міністер зв'язку сальвадорського уряду Маврісіо Сандоваль повідомив про створення урядової коаліції на переговорах з повстанцями. Повстанці заявили, що, згідно з пропозицією президента, переговори можуть відбутися між 10 і 14 вересня у столиці Мехіко. Переговори стануть першим контактом такого рому між заколотниками і новим урядом.

АВТОБУС ДО ВАШІНҐТОНУ

Нюарк, Н.Дж. — Заходом Відділу УАКРади організується автобусову поїздку до Вашінґтону для відзначення 175-річчя з дня народження Тараса Шевченка та 25-річчя побудови пам'ятника Т. Шевченкові, що відбудеться там в суботу 7-го жовтня ц.р. Зголошуватися можна на подані телефони в намічені дні. Зголошення у вівторок приймаються від год. 7:30 до 9:30 вечора — телефон 372-5988, а в середу і четвер, від год. 9:30 до 12-ої вечора — телефон 688-6133. Замовлення прийматимуться до 1-го жовтня ц.р.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 24-го ВЕРЕСНЯ 1989 р.

Рочестер, Н. Й. Квартальні збори Б-ва св. Йосафата 217-го Відд. УНС відбудуться в школі св. Йосафата о год. 2-ій по пол. Секретар буде збирати вкладки півгодини перед зборами і по зборах. — К. Марголич, прот. секретар.